

Granskning av bokslut och årsredovisning

2023-12-31

Rapport

Askersunds kommun

KPMG AB

2024-04-16

Antal sidor 9

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Rekommendationer	1
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	4
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	7
3.2.1	Bedömning	8
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	8
3.4	Övriga iakttagelser	9
3.4.1	Bedömning	9

1 Sammanfattning

Vi har av Askersunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Kommunen har per 2023-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt avseende verksamhetsfastigheter och lokaler som operationell leasing. Som en konsekvens av att kommunen inte har presenterat någon utredning eller kartläggning som styrker att samtliga leasingkontrakt av verksamhetsfastigheter och lokaler kan redovisas som operationell leasing i årsredovisningen har vi inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende ställningstagandet.

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer utifrån årsredovisning att erforderliga uppgifter framgår om när och hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

1.4 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.
- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen.
- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ta fram en flerårig översikt avseende fleråriga projekt i presenterad investeringsredovisning i årsredovisningen.

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att framöver redovisa ombudgeteringar som skett avseende drifts- och investeringsredovisningen i årsredovisningen för att läsaren ska kunna få möjlighet att jämföra årsredovisningen mot den presenterade budgeten för respektive nämnd mot ursprunglig budget och genomförda ombudgeteringar.

2 Bakgrund

Vi har av Askersunds kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2023. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift-och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?

- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2023-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningsred, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i

planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2024-04-09.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, förutom de möjliga effekterna av det förhållande som beskrivs nedan avseende leasing, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Kommunen har per 2023-12-31 redovisat samtliga leasingkontrakt avseende verksamhetsfastigheter och lokaler som operationell leasing.

Hyseskontrakt och leasing av bilar och fastigheter ses normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Kommunen har inte gått igenom sina hyreskontrakt avseende lokaler utifrån om de bör redovisas som finansiell leasing, utan all lokalhyra är redovisad som operationell leasing. Det lämnas i årsredovisningen inte någon upplysning kring vilka resultateffekter detta avsteg från RKR5 Leasing medför, vilket enligt LKBR ska finnas med.

Som en konsekvens av att kommunen inte har presenterat någon utredning eller kartläggning som styrker att samtliga leasingkontrakt av verksamhetsfastigheter och lokaler kan redovisas som operationell leasing i årsredovisningen har vi inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende ställningstagandet. Till följd av detta har vi inte kunnat avgöra om det hade varit nödvändigt med ändringar gällande redovisningen av leasingkontrakt i balansräkning, resultaträkning samt noter.

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Kommunen redovisar placeringar i värdepapper under rubriken finansiella anläggningstillgångar i balansräkningen uppgående till 24,1 mnkr. De placeringar som har fastställda löptider värderas till anskaffningsvärde av kommunen.

Huvudregeln enligt kommunal redovisningssed är att finansiella instrument ska värderas till verkligt värde. Undantaget att inte värdera finansiella instrument till verkligt värde bör tillämpas restriktivt och endast i de fall kommunen tydligt kan påvisa att avsikten är att instrumentet ska hållas tills förfall. Avsikten med innehavet ska bedömas vid anskaffningstidpunkten av det finansiella instrumentet.

Kommunen anger att de har för avsikt att hålla placeringar med fastställda löptider tills förfall. Trots detta har det under tidigare år förekommit att kommunen avyttrar enskilda placeringar innan förfallotidpunkten. Av den anledningen kan kommunens avsikt med placeringarna diskuteras och den tillämpade principen avseende såväl klassificering som värdering kan ifrågasättas.

Om placeringarna hade redovisats till verkligt värde vid bokslutstidpunkten hade posten uppgått till 23 mnkr, dvs. 1,1 mnkr lägre än bokfört värde. I nuläget har vald princip ingen väsentlig effekt på kommunens redovisning. Men om det verkliga värdet avviker mer från anskaffningsvärdet på dessa värdepappersplaceringar kan det innebära stora skillnader mellan de olika värderingsprinciperna.

- Upplupen lön avseende utfört arbete i december som utbetalas månaden efter (ex. lön till timanställda och ob-ersättningar) har i likhet med tidigare år inte beaktats i bokslutet. Per bokslutstidpunkten uppgår dessa löneskulder till 6,5 mnkr inkl. påslag för sociala avgifter. I och med att kommunen tillämpar samma princip varje år belastas kommunens resultat med lönekostnader för tolv månader varje år. Dock är löneskulden vid bokslutstidpunkten för låg med 6,5 mnkr i och med att upplupna löner för december 2023 inte bokförts i årsbokslutet.
- Bokförd särskild löneskatt på utbetalda pensioner per bokslutstidpunkten 2023-12-31 är för låg med ca 3,4 mnkr. Samtidigt var bokförd skuld för upplupna pensionskostnader inklusive särskild löneskatt samt bokförd skuld för särskild löneskatt på utbetalda pensioner för högt med ca 2,2 mnkr per 2022-12-31. Nettoeffekten på årets resultat uppgår således till 1,2 mnkr.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna

ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Kommunfullmäktige i Askersunds kommun har fastställt två finansiella mål och nio verksamhetsmål. Se vidare kommunstyrelsens måluppföljning på sidorna 14–21 i kommunens årsredovisning.

Finansiella mål:

- För 2023 skall resultatet vara 4,4 miljoner kronor.
- Självfinansieringsgraden av investeringar inom skattekollektivet ska inte understiga vad som planeras i budgeten.

Verksamhetsmål:

- Mål: Vi är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö
- Mål: Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter
- Mål: Alla barn ska nå kunskapsmålen
- Mål: Äldreomsorgen ska vara trygg och väldimensionerad.
- Mål: Alla invånare ska kunna ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning.
- Mål: Alla våra invånare ska ha möjlighet att på sin fritid vara fysiskt aktiva och skapande samt kulturellt delaktiga.
- Mål: Vi är en attraktiv kommun att arbeta och leva i.
- Mål: Digitaliseringen ska öka
- Mål: Våra nya invånare ska lära sig god svenska och i hög grad kunna nå egen försörjning

3.2.1 **Bedömning**

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål/verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2023.

3.3 **Balanskravsresultat**

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

3.3.1 **Bedömning**

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet inte uppfylls. Vi bedömer utifrån årsredovisning att

erforderliga uppgifter framgår om när och hur reglering av det negativa balanskravsresultatet ska genomföras.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

3.4 Övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Det saknas en kontrollapproach i rutinen för att attestera manuella bokföringsorders.
- Det saknas en översikt avseende fleråriga projekt i presenterad investeringsredovisning i årsredovisningen.
- Det saknas redovisning för genomförda ombudgeteringar som skett avseende drifts- och investeringsredovisningen i årsredovisningen.

3.4.1 Bedömning

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över rutinerna för att attestera manuella bokföringsorders samt attestordningen. Samt så rekommenderar vi kommunstyrelsen att framöver presentera en översikt över fleråriga investeringar samt så även översikt över ombudgeteringar i drift- och investeringsredovisningen.

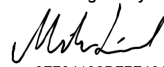
Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:

D47D04B2FC8F4B6...

Sofia Mårtensson

Auktoriserad revisor

DocuSigned by:

6F784192D77F46A...

Mikael Lind

Certifierad kommunal revisor